

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2017-05-08
 Meddelad i Malmö

Mål nr
 13908-16

SÖKANDE

Elektromatik Power Generation AB, 556715-7556
 Kavelvägen 12
 891 27 Örnsköldsvik

MOTPART

Sjöbo kommun
 275 80 Sjöbo

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Elektromatik Power Generation AB:s ansökan om ingripande enligt LUF.

KONKURRENSVERKET	
2017-05-10	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

BAKGRUND

Sjöbo kommun genomför upphandling avseende reservkraft och ställverk till Sjöbo reningsverk, ref.nr. 16/24. Upphandlingens värde är under tröskelvärdena och upphandlingen genomförs enligt reglerna om förenklat förfarande enligt LUF. Av tilldelningsbeslut den 16 december 2016 framgår att Olssons Elektromekaniska AB antas som leverantör i upphandlingen.

YRKANDE M.M.

Elektromatik Power Generation AB (Elektromatik) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs där Elektromatiks anbud inte förkastas, och i andra hand att upphandlingen görs om. Till stöd för ansökan anför Elektromatik bl.a. följande. Skallkravet om platsbesök är inte relevant på en upphandling där minimalt arbete på plats ska utföras. Omfånget på plats har kunnat bedömas utan platsbesök. Platsbesöket blir därmed konkurrensbegränsande.

Sjöbo kommun anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande. Sjöbo reningsverk ska kompletteras med en stationär reservkraftsanläggning placerad i anslutning till befintligt ställverk. Entreprenaden omfattar konstruktion, leverans, grundläggning, montage och idrifttagning av komplett reservkraftsanläggning i ny byggnad samt nytt lågspänningsställverk i befintlig lokal. Kravet på platsbesök har inte varit konkurrensbegränsande då samtliga anbudsgivare har haft samma möjlighet till platsbesök. Det har funnits gott om tid för att genomföra platsbesök. Platsbesöket är vidare nödvändigt för projektet. Arbetet med reservkraften och ställverket innebär ingrepp på den vitalaste delen av reningsverket, nämligen strömförsörjningen. Det är av största vikt att anbudsgivaren är fullt förtrogen med de förhållanden som kan påverka arbetenas bedrivande. Vad Elektromatik an-

fört visar inte att upphandlingen genomförts i strid med de grundläggande gemenskapsrättsliga bestämmelserna eller någon annan bestämmelse i LUF. Elektromatik har därför inte lidit eller riskerat att lida någon skada. Det saknas förutsättningar för ingripande enligt LUF.

Elektromatik genmäler bl.a. följande. Platsbesök förhindrar Elektromatik att delta i upphandlingar av kostnadsskäl, på grund av avståndet. Kravet är endast ett närvarokrav utan annat syfte preciserat. Elektromatik hade kunnat uppfylla kravet på platsbesök av person utan kunskap eller erfarenhet men har valt att inte göra det då det inte vore seriöst. Detta är en principiellt viktig fråga.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

I målet är lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster tillämplig, se p. 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna.

Av 16 kap. 6 § LUF framgår att om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förfrågningsunderlaget

Av förfrågningsunderlaget framgår att upphandlingen rör en totalentreprenad av en ny reservkraftsanläggning, vilken ska genomföras under normal drift av reningsverket.

Av Administrativa föreskrifter avsnitt AFB.3 framgår, såvitt nu är aktuellt, att:

Anbudsgivare skall före anbudsgivning genom platsbesök förvissa sig om arbetsområdets belägenhet och utseende, angränsande byggnader samt tillfarter m.m. så att han är fullt förtrogen med de förhållanden som kan inverka på arbetenas bedrivande och kostnader för detta.

Förvaltningsrättens bedömning

Vid överprövning enligt LUF gäller, liksom vid andra offentliga upphandlingar, att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Elektromatik har anfört dels att krav på platsbesök begränsar bolagets möjlighet att lämna konkurrenskraftiga anbud på grund av kostnadsskäl hänförliga till avståndet, dels att kravet inte är relevant för en upphandling där minimalt arbete skall utföras på plats och att omfånget av arbetet på plats har kunnat bedömas utan platsbesök. Sjöbo kommun har å sin sida anfört att alla anbudsgivare haft samma möjlighet till platsbesök och att platsbesök är nödvändigt för projektet, bl.a. då arbetet innebär ingrepp på strömförsörjningen till Sjöbo reningsverk.

Frågan i målet är om Sjöbo kommun, genom kravet på platsbesök i förfrågningsunderlaget, brutit mot LUF eller de grundläggande principer som bär upp lagen.

När det gäller Sjöbo kommuns tillämpning av förfrågningsunderlagets krav på platsbesök konstaterar förvaltningsrätten följande. I enlighet med likabehandlingsprincipen får en upphandlande enhet inte ändra, efterge eller bortse från sådana obligatoriska krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Ett anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav, ska följaktligen inte beaktas vid utvärderingen. Av förfrågningsunderlaget framgår att kravet på anbudsgivaren att genomföra platsbesök är ett s.k. skall-krav. Det är ostridigt i målet att Elektromatik inte uppfyller det aktuella kravet. Sjöbo kommun har därmed agerat korrekt genom att utesluta Elektromatiks anbud.

När det gäller frågan om Sjöbo kommun agerat i strid mot LUF eller de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna genom förfrågningsunderlagets utformning, dvs. genom att uppställa ett krav på platsbesök, gör förvaltningsrätten följande bedömning.

En upphandlande myndighet har ett betydande utrymme i fråga om vilka krav och kriterier den vill ange i förfrågningsunderlaget. Förutsättningen är bl.a. att kraven är proportionella och har anknytning till det som ska upphandlas samt att de inte är diskriminerande.

I den aktuella upphandlingen ska platsbesök ske i syfte att anbudsgivaren ska förvissa sig om bl.a. arbetsområdets belägenhet och utseende, angränsande byggnader och tillfarter. Syftet är att anbudsgivaren ska vara förtrogen med de förhållanden som kan inverka på arbetenas bedrivande och kostnader för detta.

Det har inte framkommit annat än att samtliga anbudsgivare behandlats lika i fråga om möjligheten till platsbesök. Kravet på platsbesök har enligt förvaltningsrätten även en tydlig anknytning till det som upphandlas, nämligen reservkraft och ställverk. Det framgår av förfrågningsunderlaget och Sjöbo kommuns yttrande att entreprenaden innebär ingrepp på strömförsörjningen till reningsverket samt att platsbesökets syfte är att anbudsgivaren ska ha kunskap om de förhållanden som kan inverka på arbetenas bedrivande och kostnaderna för arbetet. Kravet på platsbesök framstår enligt förvaltningsrätten som ändamålsenligt för att uppnå detta syfte. Vad Elektromatik anfört, bl.a. om att kravet medför kostnader för bolaget, är enligt förvaltningsrätten inte tillräckligt för att visa att kravet på platsbesök går utöver vad som krävs för att ändamålet ska uppnås eller att det aktuella kravet skulle vara oskäligt betungande för anbudsgivarna. Det är därmed inte visat att kravet strider mot proportionalitetsprincipen eller att det strider mot någon grundläggande princip inom LUF.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att Elektromatik inte har visat att det finns grund för ingripande enligt LUF. Elektromatiks ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Louise af Klint

Susanne Axelsson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

